

ОКВИРНИ ПРОГРАМ И ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОЛАГАЊЕ СТРУЧНОГ ИСПИТА ИЗ ОБЛАСТИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНИРАЊА

ОКВИРНИ ПРОГРАМ ЗА ПОЛАГАЊЕ СТРУЧНОГ ИСПИТА САСТОЈИ СЕ ИЗ :

I ОПШТЕГ ДЕЛА И

II. ПОСЕБНОГ ДЕЛА ИСПИТА.

I. ОПШТИ ДЕО ИСПИТА:

1. Уставно уређење земље
2. Радни односи
3. Управни поступак

II. ПОСЕБНИ ДЕО ИСПИТА:

1. **Писмени део испита** (писмено образложение стручног рада или израда писменог стручног рада на задату тему)
2. **Усмени део:**
  - 2.1. Одбрана рада
  - 2.2. Провера знања техничких прописа, норматива, стандарда и других прописа

I. ОПШТИ ДЕО ИСПИТА:

1. Уставно уређење земље

1. Појам устава и уставност
2. Република Србија (РС), као држава – карактеристике
3. Слободе, права и дужности грађана
4. Територијална организација Републике Србије (автономне покрајине, општине)
5. Аутономне покрајине – права, дужности и органи
6. Општина – права, дужности и органи
7. Органи Републике Србије
8. Председник Републике Србије

9. Скупштина Републике Србије (положај, надлежност, састав)
10. Влада Републике Србије (избор, састав, надлежност)
11. Органи управе (на нивоу , РС , аутономне покрајине, општине)
12. Органи Републике Србије
13. Савезна Скупштина (положај, састав, надлежност)
14. Председник Републике – РС
15. Савезна влада (избор, састав, надлежност)
16. Судови и јавна тужилаштва (врсте, ниво организованости)

2. Радни односи

1. Заснивање радног односа (услови и начин)
2. Распоренивање радника
3. Радно време
4. Одмори и одсуства
5. Зараде и накнаде (колективни уговори – предмет, закључивање)
6. Заштита на раду
7. Одговорност за извршавање радних обавеза (повреде радних обавеза, дисциплинске мере)
8. Дисциплински органи
9. Материјална одговорност радника
10. Престанак радног односа
11. Заштита права радника (право на приговор, покретање радног спора)

3. Управни поступак

1. Појам управног поступка (предмет, управни-државни органи пред којима се води поступак за разлику од судског, прекрајног и других поступака)
2. Начела управног поступка
3. Стварна и месна надлежност
4. Странка у управном поступку
5. Учесници у управном поступку
6. Покретање управног поступка (по захтеву странке и по службеној дужности)
7. Доказивање у управном поступку
8. Решење, саставни делови, рокови за доношење
9. Жалба и поступак по жалби
10. Појам коначног, извршног, правоснажног решење
11. Извршење решења

II. ПОСЕБНИ ДЕО ИСПИТА:

- 1. ПИСМЕНИ ДЕО ИСПИТА – (писмено образложение стручног рада или израда писменог стручног рада на задату тему)**

Стручни рад за полагање стручног испита из области просторног планирања је просторни план у чијој изради је учествовао кандидат или који је кандидат израдио по теми задатој од стране Комисије за полагање стручног испита из области просторног планирања.

2. УСМЕНИ ДЕО:

2.1. Одбрана рада

A.1.1. *Одбрана стручног рада* је презентација, објашњење и стручно образлагanje методолошких, техничких и других планерских решења садржаних у просторним плановима, који су предмет стручног рада, а нарочито образлозложение :

- повода и циља за израду просторних планова;
- границе плана;
- циљева и концепције развоја по областима;
- планских решења;
- имплементације плана;
- поделе простора на посебне целине и зоне;
- претежну намену земљишта по зонама и целинама;
- правила уређења и правила грађења по зонама и целинама
- зона за које се обавезно доноси урбанистички план, односно локација за које је предвиђена израда урбанистичког пројекта

A.1.2. *Анализа просторно-техничких условљености са становишта:*

- законодавства (садржај просторних планова)
- заштите животне средине (стратешке процене утицаја просторног плана на животну средину)
  - осталих врста заштита: према одговарајућим законима и подзаконским актима
  - инжењерско-геолошких услова;
  - мера енергетске ефикасности изградње;

2.2. Провера знања техничких прописа, норматива, стандарда и других прописа

2.2.1 Закони

1) Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09 и 81/09 – исправка):

Обавеза познавања Закона у целости са акцентом на поглавља о просторном и урбанистичком планирању и грађевинском земљишту. Поред Закона обавезно је познавање (у целости) Правилника о садржини, начину и поступку израде планских докумената ("Службени гласник РС", бр. 31/2010 и бр. 55/2010).

2) Закон о јавним путевима ("Службени гласник РС", бр. 101/05 и 123/07):

Потребно је познавање основних одредби те поглавље IV Заштита јавних путева, од члана 27. до члана 33. и поглавље VI Посебни услови изградње и реконструкције јавних путева до члана 85.

3) Закон о превозу у друмском саобраћају ("Службени гласник РС", бр. 46/95, 66/01, 61/05, 91/05 и 62/06):

Потребно упознавање са основним одредбама – поглавље I.

4) Закон о основама безбедности саобраћаја на путевима ("Службени гласник РС", број 41/09):

Потребно познавање основних одредби – поглавље I.

5) Закон о железници ("Службени гласник РС", број 18/05):

Потребно познавање основних одредби – поглавље I, део поглавља II, под тачком 5. Изградња – реконструкција и модернизација; тачком 6. Одржавање; тачка 7. Заштита железничке инфраструктуре и тачка 9. Градска железница, туристичко-музејска железница, метро и жичара.

6) Закон о ваздушном саобраћају ("Службени лист СРЈ", бр. 12/98, 5/99, 38/99, 44/99, 73/00, и 70/01 и "Службени гласник РС", број 101/05):

Основне одредбе – глава прва и глава шеста – аеродроми од члана 99. до члана 102.

7) Закон о ваздухопловним пристаништима ("Службени гласник СРС", број 28/75):

Одредбе од члана 9. до члана 11.

8) Закон о државном премеру и катастру ("Службени гласник РС", број 72/09):

Глава прва основне одредбе, глава друга – стручни послови и послови државне управе и глава дванаест – геодетски радови у инжењерско-техничким областима.

9) Закон о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06, 65/08 и 41/09) – уређење пољопривредног земљишта, основи уређења и коришћења:

Глава прва – основне одредбе; глава друга – планирање заштите уређења и коришћења пољопривредног земљишта и глава трећа – заштита пољопривредног земљишта.

10) Закон о водама ("Службени гласник РС", бр. 30/10) – водни режим:

I Основне одредбе; глава друга – водно добро; глава трећа – водни објекти и глава шест – забране, ограничење права и обавезе власника и корисника водног земљишта и водних објеката.

11) Закон о шумама ("Службени гласник РС", бр.30/10) – газдовање шумама:

Глава један – основне одредбе; глава два – очување шума, глава три – планирање.

12) Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09 и 72/09):

Потребно је познавање Закона у целости.

13) Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 135/04):

Пожељно је познавање Закона у целости, а нарочито глава два – поступак стратешке процене.

14) Закон о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09):

Познавање поглавља I – Основне одредбе.

15) Закон о културним добрима ("Службени гласник РС", број 71/94):

Потребно познавање Закона у целини.

16) Закона о електронским комуникацијама ("Службени гласник РС", број 44/10):

Из овог Закона потребно је познавање поглавља I – основне одредбе, поглавља VII – електронске комуникационе мреже, припадајућа средства, електронска комуникациона опрема и терминална опрема; поглавља VIII – право службености и заједничког коришћења.

17) Закон о енергетици ("Службени гласник РС", број 84/04):

Поглавље I – основне одредбе; поглавље II – енергетска политика и планирање развоја енергетике; поглавље IV – тржиште и конкурентност на тржишту енергије од члана 25. до члана 34; поглавље VIII – заштита енергетских објеката; поглавља од IX до XIII – само узети на знање шта је предмет регулисања овог Закона.

18) Закон о безбедности и здрављу на раду ("Службени гласник РС", број 101/05):

Потребно познавање главе један – основне одредбе и главе два – превентивне мере.

19) Закон о заштити од пожара ("Службени гласник РС", број 111/09):

Глава један – опште одредбе; глава три – мере заштите од пожара са акцентом на члан 10. и члан 29.

20) Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима ("Службени гласник СРС", бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и "Службени гласник РС", бр. 53/93, 67/93, 48/94 и 101/05):

Потребно је само имати у виду шта се овим Законом регулише а обратити пажњу на чланове 1, 2, 5, 12, 14 и 21.

21) Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника ("Службени гласник РС", број 104/09):

Поглавље I – уводне одредбе, поглавље II – услови за безбедан и несметан цевоводни транспорт гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцију гасовитих угљоводоника, тачка 1. Пројектовање и изградња.

22) Закон о стандардизацији ("Службени гласник РС", број 36/09):

Глава један – основне одредбе и праћење конкретних стандарда који се доносе за поједине области.

23) Закон о експропријацији ("Службени гласник РС", бр. 53/95, 16/01, 23/01 и 20/09):

Глава један – основне одредбе; глава два – утврђивање јавног интереса; глава четири – поступак експропријације са акцентом на члан 27. и глава пет – посебан поступак за експропријацију на подручјима захваћеним елементарним непогодама већег обима.

24) Други прописи, правилници, нормативи и стандарди из области из које кандидат полаже стручни испит.

Поред прописа изричito наведених у Правилнику о условима, програму и начину полагања стручног испита...(Сл.Гласник РС бр.4/2010 и 21/2010) потребна су познавања и следећих прописа:

25) Закон о заштити природе ("Службени гласник РС", број 36/2009):

Глава један – основне одредбе; глава два – заштита природе, глава три – заштићена природна добра; глава четири – поступак проглашавања заштићених природних добара и глава пет – управљање и коришћење заштићених подручја са акцентом на члан 55.

26) Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", број 36/2009):

Глава један – основне одредбе; глава два – субјекти заштите животне средине од буке и глава три – мере и услови заштите од буке у животној средини.

27) Закон о управљању отпадом ("Службени гласник РС", број 36/2009):

Глава један – основне одредбе; глава три – планирање и управљање отпадом и глава шест – организовање управљања отпадом.

28) Закон о одбрани ("Службени гласник РС", број 104/09 – пречишћен текст):

Глава један – основне одредбе; глава шест – поглавље "Посебне обавезе у изградњи објекта"; члан 68. и члан 113. став 1. тачка 4.

29) Закон о ванредним ситуацијама ("Службени гласник РС", број 11/2009):

Поглавље један – основне одредбе; поглавље седам – цивилна заштита са акцентом на одредбама чланова 55, 55. и члана 60. до 67. Закона.

2.2.2 Уредбе и одлуке

30) Уредба о објектима и рејонима од посебног значаја за одбрану Републике Србије ("Службени гласник РС", број 18/92):

У целости.

31) Одлука о врстама инвестиционих објеката и просторних урбанистичких планова значајних за одбрану земље ("Службени лист СРЈ", број 39/95).

2.2.3 Правилници

1) Правилник о начину одређивања и одржавање зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања ("Службени гласник РС", број 92/2008);

2) Правилник о критеријумима за одређивање накнаде у поступцима легализације, критеријумима за објекте за које се не може накнадно издати грађевинска дозвола, као и о садржини техничке документације и садржини и начину издавања грађевинске и употребне дозволе за објекте који су предмет легализације (Сл. гласник РС, бр. 89/2009-49, 5/2010-39);

3)Правилник о општим условима о парцелацији и изградњи и садржини, условима и поступку издавања акта о урбанистичким условима за објекте за које одобрење за изградњу издаје општинска, односно градска управа (Сл. Гласник РС, број 75/2003-1);

4) Правилник о садржини информације о локацији и о садржини локацијске дозволе (Сл. гласник РС, бр.3/2010-47);

5) Правилник о условима, програму и начину полагања стручног испита у области просторног и урбанистичког планирања, израде техничке документације и грађења (Сл. гласник РС, бр. 4/2010-20);

Београд, јануар 2011.године